

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 38

כי על כל כבוד חופה

« Au-dessus de toute gloire, une houppa »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/38/

1 כי על כל כבוד חופה. הנה פי' כי על כל כבוד משמע ב' מיני כבוד.

« Car au-dessus de toute gloire, [il y a] un dais nuptial (houppa). » Voici l'explication : « au-dessus de toute gloire » implique deux sortes de gloire.

והענין הוא כי פעם נאמר מלא כל הארץ כבודו (עיי' זח"ג [זוהר חלק ג] צ"ג א' ח"ב [חלק ב'] נ"א) ופעם נאמר ברוך כבוד ה' ממקומו איה מקום כבודו

Voici de quoi il s'agit : il est dit tantôt : « Toute la terre est pleine de Sa gloire » (voir Zohar, Part III, 93a ; Part II, 51), et tantôt : « Bénie soit la gloire de Havaya depuis Son lieu », [et] « Où se trouve le lieu de Sa gloire ? »

והענין הוא כי מלא כל הארץ כבודו הוא בחינת כבוד תתאה שהוא בחינת המלכות הממלא כל עלמין המחיה עולמות בי"ע

Voici de quoi il s'agit : « Toute la terre est pleine de Sa gloire » désigne le niveau de la gloire inférieure (kavod tata'ah), qui est le niveau de Mal'hout (souveraineté), la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et donne vie aux mondes de Béria, Yetsira et Assiya,

שהם מחודשים מאין ליש ובעלי גבול ואינם בערך הא"ס ית' וע"כ צריך הכח האלקי המחיה אותם להתצמצם את עצמו צמצום גדול שלא להשפיע

qui sont nouvellement amenés à l'existence à partir du néant et sont limités, sans commune mesure avec l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il. C'est pourquoi la puissance divine qui leur donne vie doit se contracter par un grand tsimtsoum (contraction), de sorte à ne rien leur faire parvenir

רק הארה וזיו בעלמא שיתהווה יש מאין ונקרא כבוד שהוא רק בחינת אור וזיו בלבד

si ce n'est une simple illumination et une simple radiance, afin que l'existence puisse advenir à partir du néant. Cela s'appelle « gloire », car ce n'est que le niveau de la lumière et de la radiance, rien de plus.

ואף שנאמר את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש שהוא בחינת עצמותו ית' היינו בבחינת העלם לבד כו' וכבוד זה הוא הנקרא כבוד נברא.

Et bien qu'il soit dit : « Les cieux et la terre, Je les remplis », « Je » au sens littéral, c'est-à-dire le niveau de Son essence, béni soit-Il, cela n'est que de manière cachée, etc. Et cette gloire est appelée la gloire créée (kavod nivra).

(נראה שהוא מקור ביי"ע ושורשם שבאצילות כמ"ש במ"א גבי וכרוב אחד מקצה מזה. ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש בענין בראשית ברא אלקים ועמ"ש בד"ה את שבתותי תשמרו בענין כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא).

(Il semble que cela soit la source de Béria, Yetsira et Assiya, et leur racine en Atsilout, comme cela est expliqué ailleurs à propos de « et un chérubin à l'extrémité de ce côté ». Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Sonnez [du chofar] à la nouvelle lune », au sujet de « Au commencement, Elokim créa » ; et voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Vous observerez Mes Chabbatot », au sujet de « car en lui Il se reposa de tout Son ouvrage qu'Il avait créé ».)

אך יש עוד כבוד ב' והוא בחינת כבוד עילאה ונקרא כבוד נאצל (ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] במדבר קי"ח גבי הראני את כבודך) והיינו בחי' כבוד.

Mais il existe encore une seconde gloire, qui est le niveau de la gloire supérieure (kavod ila'ah), appelée la gloire émanée (kavod ne'etzel) (voir aussi le commentaire du Ramaz, Bamidbar, 118, à propos de « Montre-moi Ta gloire ») ; il s'agit du niveau d'une gloire

שהוא בלי גבול למעלה מבחי' אור וזיו ולמעלה מבחי' השגה ועי"ז הוא שנאמר איה מקום כבודו.

qui est sans limite, au-delà du niveau de la lumière et du rayonnement, et au-delà du niveau de la compréhension ; c'est à son sujet qu'il est dit : « Où se trouve le lieu de Sa gloire ? »

והענין הוא כי הנה יש ב' דעות. הא' שלמטה הוא היש ולמעלה הוא האין כמאמר מאין ליש.

La question est la suivante : il existe deux conceptions. Selon la première, l'existence (yéch) se trouve en bas, tandis qu'en haut se trouve le néant (ayin), comme le dit l'expression : « du néant à l'existence ».

2 ודעה הב' הוא שלמעלה הוא היש ולמטה הוא האין. אך שניהם אמת שמלמעלה [שמלמעלה] למטה למעלה הוא

Et le second avis est que, en haut, il y a l'existence (yesh), et qu'en bas, il y a le néant (ayin). Mais les deux sont vrais : de haut en bas, en haut se trouve

היש אמיתי בחי' סוכ"ע ולמטה הוא האין לפי שכל האורות והמשכות להחיות את הנבראים אינו רק הארה בעלמא וכולא קמיי [קמיה] כלא חשיב ולכך נק' אין.

l'existence véritable, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et en bas, le néant, car toutes les lumières et toutes les émanations qui donnent vie aux êtres créés ne sont qu'un simple rayonnement, et « tout est considéré comme néant devant Lui » ; c'est pourquoi on l'appelle ayin (« néant »).

3 ומלמטה למעלה אזי למטה הוא היש לפי שהוא בבחי' השגה כבוד תתאה ולמעלה הוא האין לפי

Et de bas en haut, alors le bas est l'existence (yesh), car il relève du niveau de la compréhension, de la gloire inférieure (kavod tata'ah) ; et le haut est le néant (ayin), car

שהוא למעלה מהשגה ולית מחשבה תפיסא ביה כו' אבל באמת הוא היש האמתי שהוא מהותו ועצמותו שבלי גבול ונקרא כבוד עילאה.

il dépasse la compréhension, et « aucune pensée ne peut Le saisir », etc. Mais en vérité, c'est l'existence véritable : Son être et Son essence, qui sont sans limite, et cela est appelé la gloire supérieure (kavod ila'ah).

4 וזהו ענין כבוד חתן וכבוד כלה כי חתן הוא מלשון חות דרגא שהוא בחי' ירידת אור והמשכותו מלמעלה למטה כמים שיורדים ממקום גבוה כו' והוא הנקרא כבוד חתן.

Voilà le sens de la gloire de l'époux et de la gloire de l'épouse. En effet, 'hatan (époux) vient de l'expression « 'hout darga », « descendre d'un degré » : c'est le niveau de la descente de la lumière et de son prolongement d'en haut vers le bas, comme l'eau qui descend d'un lieu élevé, etc. C'est ce que l'on appelle la gloire de l'époux.

וכלה הוא מלשון כלתה נפשי שהוא מלמטה למעלה מי לי בשמים כו' כלה שארי ולבבי כו' צמאה לך נפשי כו' והוא כטבע האש לעלות למעלה ליכלל ביסוד האש שלמעלה.

Et kalla (épouse) vient de l'expression « kaltah nafchi », « mon âme languit » : cela va du bas vers le haut, comme dans les versets : « Qui ai-je au ciel ? », etc. ; « Ma chair et mon cœur languissent », etc. ; « Mon âme a soif de Toi », etc. Cela ressemble à la nature du feu : s'élever vers le haut pour s'inclure dans l'élément de feu d'en haut.

כמו כן מקור נשׂי [נשמות ישראל] שהיא בחינת מלכות דאצילות תמיד היא עולה ונכללת למעלה כמ״ש למען יזמרך כבוד כו׳

De même, la source des âmes d'Israël, qui est le niveau de Mal'hout d'Atsilout, s'élève constamment et s'inclut en haut, comme il est écrit: «Afin que la gloire Te chante», etc.

קארי תדיר ולא שכיך כו׳ בחי צמאה לך נפשי ונקרא כבוד כלה וא״כ החתן והכלה הם ב׳ הפכים שזה טבעו מלמעלה למטה

«Elle appelle constamment et ne s'interrompt pas», etc.: c'est le niveau de «Mon âme a soif de Toi»; on l'appelle la gloire de l'épouse. Ainsi, l'époux et l'épouse sont deux opposés, car la nature de l'un est d'aller d'en haut vers le bas,

וזה טבעו מלמעלה למטה וכדוגמת מים ואש שהם ב׳ הפכים בתכלית וא״כ היאך יכולים להתחבר ע״ז יש בחי חופה ש למעלה משניהם

et celle de l'autre, d'aller du bas vers le haut, à l'image de l'eau et du feu, qui sont deux opposés absolus. Comment peuvent-ils donc s'unir? À cette fin, il existe le niveau de la houppa, qui est au-dessus d'eux deux,

שהוא מקיף עליהם מבחינת סוכ״ע וע״י הארת המקיף הנ״ל שלמעלה משניהם יכולים להתחבר יחד אף שהם ב׳ הפכים בתכלית כידוע ע״פ עושה שלום כו׳.

qui les enveloppe, relevant du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Grâce à l'illumination de cette lumière enveloppante (makif) mentionnée plus haut, qui est au-dessus d'eux deux, ils peuvent s'unir, bien qu'ils soient deux opposés absolus, comme on le sait à propos du verset «Il fait la paix», etc.

אך הנה בדרך פרט יש שני חופות חופה לחתן וחופה לכלה וכמ״ש כי על כל כבוד חופה

Toutefois, si l'on considère les choses dans le détail, il existe deux houppot: une houppa pour l'époux et une houppa pour l'épouse, comme il est écrit: «Car au-dessus de toute gloire, il y a une houppa»:

והיינו על כל בחינת כבוד משני כבוד הללו שהוא כבוד חתן וכבוד כלה יש בחי חופה שהוא בחי מקיף c'est-à-dire qu'au-dessus de chaque niveau de gloire, parmi ces deux gloires — la gloire de l'époux et la gloire de l'épouse —, il y a le niveau d'une houppa, qui est un niveau de lumière enveloppante.

והענין הוא כי בחי' כבוד כלה הוא מ"ש למען יזמרך כבוד כו' וכמ"כ [וכמו כן] בנפש הוא בחי' האהבה והתשוקה המוגבלת בלב ונקרא אהבת בבל נפשך

Voici en quoi consiste la chose : le niveau de la gloire de la fiancée est celui dont il est dit : « Afin que la gloire Te chante », etc. De même, dans l'âme, il s'agit du niveau de l'amour et de l'aspiration contenus dans le cœur, appelé l'amour de « de toute ton âme »,

שהוא בחינת כלי שנמשך על ידי ההתבוננות בגדולת הבורא ית' כמ"ש נודע בשערים בעלה כל חד לפום מה דמשער בלבו ונמשך מזה בחי' אהבה המוגבלת בלב.

qui est le niveau d'un réceptacle, suscité par la contemplation de la grandeur du Créateur, béni soit-Il, comme il est écrit : « Son époux est connu aux portes (che'arim) » : chacun selon ce qu'il mesure (mecha'er) dans son cœur ; et de là découle le niveau d'un amour contenu dans le cœur.

משא"כ אהבת ובכל מאדך היא בחינת האהבה שהיא גדולה מאד בלי גבול שאין ביכולתה להוגבל בלב כ"א היא בבחי' מקיף מלמעלה והיא בחי' נקודה הפנימית הנקרא רעותא דלבא כמ"ש בקשו פני כו'

En revanche, l'amour de « de toute ta puissance » est un amour immense, sans limite, qui ne peut être contenu dans le cœur ; il se trouve plutôt sous la forme d'une lumière enveloppante, au-dessus. C'est le niveau du point intérieur, appelé la volonté du cœur (re'outa deliba), comme il est écrit : « Cherchez Ma face », etc.

ולכך נקראת חופה על אהבת בבל נפשך הנ"ל שהיא בחינת כבוד כלה לפי שאינה יכולה להוגבל בלב C'est pourquoi il est appelé la 'houppa qui recouvre l'amour de « de toute ton âme » mentionné plus haut, lequel est le niveau de la gloire de la fiancée, car il ne peut être contenu dans le cœur

(ועמ"ש בד"ה כיום השמיני שלח גבי בצל שדי. ועיין מענין בבל מאדך בזח"ב [בזוהר חלק ב'] כ"ז א')

(Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Le huitième jour, il renvoya », à propos de « à l'ombre de Cha-dai » ; et voir au sujet de « de toute ta puissance » dans le Zohar, partie II, 27a.)

וזהו בבל מאדך מאד הוא בלי גבול ופי' מאדך שהוא מאד שלך שמקיף זה הוא רק אצלך שלפי ערך קוטן הכלי מהכיל אור אהבה זו היא בבחי' מקיף.

Et c'est là le sens de « de toute ta puissance » : me'od signifie « infiniment » ; et me'odekha signifie « ton me'od » : cet enveloppement n'existe que par rapport à toi, car c'est en proportion de la petitesse du réceptacle, incapable de contenir la lumière de cet amour, que celui-ci se trouve sous la forme d'une lumière enveloppante.

משא"כ אצל מי שכלי שלו רחבה יותר יכולה להיות האהבה זו בבחינת פנימי ואינו בבחי' מקיף כלל.

En revanche, chez celui dont le réceptacle est plus vaste, cet amour peut se trouver sous la forme d'une lumière intérieure (pnimi), et n'est nullement sous la forme d'une lumière enveloppante.

והנה באעתדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שע"י החופה של הכלה שהיא בחי' בכל מאדך הנ"ל אזי מעורר למעלה ג"כ חופה של החתן

Or, par un éveil d'en bas vient un éveil d'en haut : grâce à la 'houppa de la fiancée, qui est le niveau de « de toute ta puissance » mentionné plus haut, on éveille alors également, en haut, la 'houppa du fiancé,

שהוא בחי' סוכ"ע שמתחברים שני חופות הנ"ל יחד ועי"ז מתחברים ממילא יחד החתן והכלה הנ"ל. אף שבטבע הם שני הפכים כו'

qui est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), de sorte que les deux houppas mentionnées plus haut se joignent ; et, par ce moyen, le marié et la mariée mentionnés plus haut se joignent d'eux-mêmes, bien que, par nature, ils soient deux opposés, etc.

(ועיין מענין כי על כל כבוד חופה כב"ב [בבבא בתרא] דע"ה א' וברכות ס"פ פנחס ורישיה דקרא וברא כו'. בסדר לך לך ס"פ מ"ד. וס"פ ויקהל זח"א [זוהר חלק א] ויחי רי"ט א' ויקהל רי"א א'. אחרי נ"ט א') :

(Voir aussi à ce sujet « car sur toute gloire [il y a] une houppa » dans Bava Basra, 75a, et dans [Midrash] Rabbah, à la fin de Parshas Pinchas ; ainsi que le début du verset, « Et Il créera », etc. : dans Seder Lech Lecha, à la fin de la section 44, et à la fin de Parshas Vayakhel ; Zohar, Part I, Vayechi, 219a ; Vayakhel, 211a ; Acharei, 59a.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/shir-hashirim/38/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak